

SOLIDARNOSC

BIULETYN ZARZADU REGIONU 'SOLIDARNOSC' ZIEMIA RADOMSKA

KOMUNIKAT KRAJOWEJ SEKCJI OŚWIATY I WYCHOWANIA

Dnia 10 kwietnia przedstawiciele Zespołu d/s budżetu i płac wzięli udział w posiedzeniu Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego. Podczas posiedzenia strona NSZZ "S" KSOiW wniosła do Komisji, przez Posła Zdradę, postulat by Posłowie nie przyjęli wprowadzonej przez MEN autopoprawki w projekcie ustawy budżetowej na rok 1992.

Autopoprawka dotyczy dwuetapowej podwyżki płac w dziale Edukacja i Nauka.

Według autopoprawki od 1 maja podwyżkę otrzymaliby pracownicy oświaty i nauki, którzy nie podlegają Karcie nauczyciela. Dla pracowników pedagogicznych podwyżka możliwa byłaby dopiero od 1 września br.

Po zakończeniu wystąpienia przedstawiającego tragiczną sytuację w oświacie i nauce strona NSZZ "S" Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania oraz Krajowej Sekcji Nauki wręczyły przewodniczącemu Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego ponad 100 tysięcy zebranych podpisów w akcji protestacyjno-informacyjnej.

W wyniku burzliwej dyskusji Posłowie przyjęli i przegłosowali wniosek zgodny z intencją NSZZ "S" KSOiW. Wynika z tego, że podwyżka płac obejmie od 1 maja wszystkich zatrudnionych w oświacie i nauce, o ile poprą tę zmianę posłowie na Plenarnym Posiedzeniu Sejmu.

Innymi sprawami, z którymi wystąpił nasz zespół były: niewiarygodność działania MEN-u, chaotyczność reform w oświacie, łamanie prawa przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

W wyniku dalszej dyskusji Posłanka Urbanowicz postawiła wniosek "Komisja Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego. Uznaje za niedopuszczalne stanowisko Pana Ministra Andrzeja Stelmachowskiego, odmawiające przedstawienia Komisji dokumentów precyzujących zamierzenia resortu i sposób realizacji ustawy budżetowej na 1992r.

Uniemożliwiło to zajęcie przez Komisję ostatecznego stanowiska w sprawach związanych z budżetem, a wymagających nowych uregulowań ustawowych. Komisja wyraża głębokie ubolewanie i zdecydowany protest przeciwko tego rodzaju bezprecedensowym działaniom Ministra utrudniającym właściwą współpracę z MEN. Jednocześnie Komisja zwraca się do Pana Premiera oraz Prezydium Sejmu o pilne wyjaśnienie sprawy. Wniosek nie został jednak przegłosowany, gdyż opuszczenie przez kilku posłów sali spowodowało brak quorum.

WYDARZENIA

Uroczystości w radomskiej diecezji

W sobotę, 11 kwietnia odbyła się uroczystość konsekracji biskupa nowej diecezji radomskiej, ks. dr. Stefana Siczka. Uroczystość celebrował prymas Polski, ks. kardynał Józef Glemp. Asystowali mu: metropolita częstochowski ks. arcybiskup Stanisław Nowak, biskupi z Kielc, Sandomierza i Radomia. Obecny był nuncjusz apostolski - ks. arcybiskup Józef Kowalczyk.

W uroczystości udział wzięł Poczest Sztandarowy "Solidarności", a Zarząd Regionu reprezentowali: przewodniczący Andrzej Belina i wiceprzewodniczący Zdzisław Maszkiewicz.

Wizyta pracowników Ambasady Amerykańskiej

We wtorek, 14 kwietnia w Radomiu gościli: attache d/s pracy - Patrick La Combe oraz sekretarz d/s poli-

tyczno-społ. Lisa Heelig - pracownicy ambasady amerykańskiej w Warszawie. Celem wizyty była konfrontacja informacji o sytuacji gospodarczej i społecznej naszego kraju, przekazywanych przez władze centralne, z rzeczywistym stanem.

Odbyły się spotkania: z senatorem NSZZ "S" - Jerzym Kępą, z przedstawicielami Zarządu Regionu, posłem PC - Tadeuszem Kowalczykiem oraz z załogą "Radaskóru". Dopiero to ostatnie dało okazję do zderzenia się z prawdziwą, ale i trudną rzeczywistością. To co jest problemem głównym "Radaskóru", to brak zbytu.

Stąd apel do przedstawicieli ambasady o interwencję o urealnienie projektu finansowania polskich produktów przeznaczonych na rynek Wspólnoty Niepodległych Państw.

WSPOMNIENIE

Gdy odwaga kosztowała...

- to tytuł książki ks. Stefana Dzierżka, Jezuitę z Kalisza, który opisał swoje przeżycia i wspomnienia m.in. stanu wojennego. Wtedy to spotkali się w ciężkim więzieniu w Strzelinie k. Wrocławia - on stary zakonnik i bardzo młody, dobrze zapowiadający się naukowiec - dzieląc wspólny los wielu Polaków, którzy swą postawą i czynem upomnieli się o zakatą w kajdany Polskę, swoją i naszą Ojczyznę. Stary zakonnik naraził się komunistycznej władzy urzędzeniem Bożenarodzeniowego żłóbka zawierającego motywy stanu wojennego i pomaganiem represjonowanym. Zaś młody naukowiec był oskarżony o inny "występek", równie niebezpieczny - wspierał bowiem swą wiedzą i intelektem robotniczego przywódcę Dolnośląskiej Solidarności - Władka Frasyńczyka, nie będąc sam jej członkiem.

Wstęp ten jest pretekstem do krótkiego wspomnienia o zmarłej 27 marca 1992 r. doktor medycyny, Halinie Kruszyńskiej - człowieku o wielkim sercu, lekarzu pediatrze z powołania, autentycznym członku naszej Solidarności, a przede wszystkim prawdziwej Matce-Polce.

To właśnie wtedy, kiedy horyzont starego Jezuitę i młodego naukowca - syna doktor Haliny - zamykał się na okalających więzienny kamieniomaślach, serce matki doznało pierwszej rasy zawałowej. Potem rewizje i przesłuchania na SB, proces syna, wieloletni wyrok i jego choroba, a w końcu banicja syna za morze, spowodowały kolejne rasy na sercu Matki. To wszystko musiało ścierpieć jej zboliałe serce. Trwało, żyło i kołatała przekór przeciwnościom. Siłą jej była wiara, nadzieja i ogromny upór przetrwania i zwycięstwa. I przyszło zwycięstwo, ale czwarta zawałowa rasy na zamordowanym sercu Matki okazała się już dużym pęknięciem. Serce Matki doznało ulgi - zatrzymało się i przestało bić. Odeszła od nas w samotności. Nam wszystkim którzyśmy ją znali, cenili i kochali oraz korzystali z Jej pomocy i rad, pozostał smutek, żal ale i pamięć o niej...

Doktor Halinę Kruszyńską poznałem w latach pięćdziesiątych. Leczyła moje dzieci, a potem wnuki. Wtedy jeszcze młoda, energiczna, a zarazem elegancka kobieta - była życzliwą i bezpośrednią dla wszystkich i przede wszystkim dobrym lekarzem.

Byliśmy prawie sąsiadami. Zadzierżgnięcie bliskiej więzi z Doktor Haliną i jej mężem również lekarzem, Józefem Kruszyńskim, nastąpiło w 1983 r. - w najtrudniejszym dla nich okresie, kiedy egzystencja ich aresztowanego syna Zbyszka stała się zagrożona.

Pracując w tajnych organizacjach regionu Ziemi Radomskiej, nawiązałem zaraz kontakt z lekarzami. Już w szerszym gronie, współczując nieszczęściu, rozmawialiśmy z nimi w ich mieszkaniu, proponując pomoc z naszej strony. Wyczułem, że najważniejszą była otucha, jaką przynieśliśmy zrozpaczonemu i osamotnionemu rodzicom i świadomość, że nie byli już sami, a Solidarność przybrała tu realny kształt.

I tak już na co dzień Doktor Halina wraz ze swoim mężem, żyjącą tą nadzieją, żyli i Solidarnością.

Wspierali ją duchem i czynem. "Wolny Robotnik" - pismo radomskiej Solidarności oraz inna "bibuła" po-

przez ten dom szła dalej w szczególności do Służby Zdrowia. Regularne wsparcie groszem na ten cel. wracało do redakcji tym samym kanałem. Każdego 13-go miesiąca, symbolizującego wprowadzenie stanu wojennego, Kruszyńscy palili znicze przed Kamieniem-Pomnikiem "Czerwca-76". Tu też stale manifestowali swoją Solidarność i sprzeciw wobec władzy.

Radomska Solidarność pozyskała kolejnych lekarzy. Doktor Halina czuwała w swojej przychodni, kiedy to z sąsiedniego więzienia przyprawdzali aresztowanych naszych ludzi na badania lekarskie.

Do szpitala, gdzie ordynował mąż Doktor Haliny, też trafiali ludzie Solidarności i tu mieli zapewnioną pomoc.

Przy ul. Batorego 4, u lekarzy Kruszyńskich, często wieczorami odbywały się "długie Polaków rozmowy". Nim się spostrzegłem traktowany byłem przez gospodarzy, jak przyjaciel domu. Teraz ten dom opustoszał, zabrakło osoby, która nadawała mu rytmu życia.

Ale Jej pamięć, postawa iczynny będą żyły wśród tych, którzy się z Nią zetknęli na drodze Jej życia, którego wartościami nadrzędnymi były: Bóg, Honor, Ojczyzna i Solidarność.

Piotr Kozakiewicz

TE KSIĄŻKI WARTO KUPIĆ!

TO HISTORIA "SOLIDARNOSCI"

*** **Czerwiec '76** - do nabycia w Zarządzie Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska

*** **Gdy odwaga kosztowała** - cytowana obok książka ks. Stefana Dzierżka do nabycia w Kościele Św. Trójcy lub w Klasztorze Ojców Jezuitów na ul. Tybła

*** **Rozstrzelana Kopalnia** - J. Dzadula książka o wydarzeniach z 16 grudnia 1981r. w Kopalni "Wujek". Książkę za zaliczeniem pocztowym wysyła Zarząd Społ. Komitetu Realizacji Filmu Fabularnego o Tragedii w Kopalni "Wujek" ul. Galusa 9a, 40-594 Katowice.

VTDEN STUDIO GDAŃSK Kurii Biskupiej Gdańskiej ul. Podkramarska 5, 80-834 GDAŃSK

o f e r u j e

do sprzedaży filmy na kasetach video - stanowiące zapis najnowszej historii Polski, m.in.:

Książd Jerzy - fragmenty Jego homilii, spotkania z przyjaciółmi, moment aresztowania, wspomnienia ludzi, którzy Go znali i kochali.

Polska '89 - obrady "okrągłego stołu", pierwsze wolne wybory parlamentarne, odsunięcie od władzy komunistów, nowe postacie na scenie politycznej.

Lider - przywódca strajkujących robotników, przewodniczący "Solidarności", prezydent. Unikalne zdjęcia wydarzeń politycznych i społecznych ostatnich kilkunastu lat.

W sumie 28 pozycji - szczegóły Biuro Informacji ZR.

W dniu 26 kwietnia odbędzie się Uroczystość Poświęcenia Sztandaru Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalina. Godz. 12.30 - zbiórkę pocztów sztandarowych przed kościołem Matki Bożej Miłosierdzia, ul. Struga 31a RADOM, o godz. 13.00 - Msza Św.

STANOWISKO
UCHWAŁY PROGRAMOWEJ
IV WZD NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" REGIONU
"ZIEMIA RADOMSKA"

RADOM 28.III.1992 r.

I WSTĘP - ZWIĄZEK A PAŃSTWO I GOSPODARKA

1. Statutowym zadaniem Związku Zawodowego "Solidarność" jest ochrona praw, godności i interesów pracowniczych.
Dążenie do podnoszenia jakości i poziomu materialnego życia, realizowane być powinno przez walkę o godziwe wynagrodzenie pracownicze i obok walki o zatrudnienie uznane być powinno za najważniejsze zadanie na dziś i na najbliższe lata.
2. Podczas procesu przechodzenia od gospodarki komunistycznej do rynkowej "Solidarność" sprzeciwia się towarzyszącym temu procesowi patologiom, które powodują, że wiele osób czuje się słusznie pokrzywdzonymi i oszukanymi.
3. "Solidarność" domaga się od władz państwowych i wojewódzkich podjęcia stanowczych działań ograniczających bezrobocie, recesję, spadek stopy życiowej, a także zagwarantowanie niezbędnych środków na ubezpieczenia społeczne, ochrony zdrowia, oświatę, naukę i kulturę, bezpieczeństwo publiczne itp.
4. "Solidarność" uważa, że rządowa polityka cen na produkty czy usługi mające istotne znaczenie dla kosztów utrzymania gospodarstw domowych musi być bezwzględnie konsultowana z związkami zawodowymi w ramach negocjacji korekt polityki społeczno-gospodarczej.
5. Polityka społeczno-ekonomiczna państwa musi zapewnić co najmniej minimalne poczucie bezpieczeństwa, być stabilna w zakresie stanowionego prawa polityki socjalnej i finansowej.
6. Związek powinien współdziałać z rządem przy formowaniu zasad polityki społeczno-ekonomicznej państwa, nie powinien jednak spełniać funkcji "parasola ochronnego" dla władzy.
7. Niedopuszczalne jest łamanie prawa poprzez pomijanie konsultacji decyzji władz z NSZZ "Solidarność" w przypadkach, w których takie konsultacje są przewidziane ustawowo.
8. "Solidarność" powinna dążyć do wprowadzenia mechanizmów ustawowych zapewniających jej skuteczność działania.

II ZADANIA ZWIĄZKU W BIEŻĄCEJ KADENCJI

A - Wynagrodzenia i warunki pracy

1. Związek kategorycznie nie może godzić się na dalszy spadek płac realnych.
2. Związek powinien domagać się ustalenia i ogłoszenia średnich realnych kosztów utrzymania i dostosowania do nich najniższej płacy obowiązującej w kraju.
3. Wobec wzrastającego zatrudnienia w sektorze prywatnym konieczne jest określenie i opracowanie modelu działania Związku w przedsiębiorstwach prywatnych w tym tworzenie branżowych układów zbiorowych pracy określających podstawowe prawa zatrudnionych do godziwych warunków pracy a szczególnie płacy.
4. Związek powinien za pośrednictwem swoich posłów klubów "Solidarności" domagać się odstąpienia od zamiarów dokonywania niekorzystnych dla pracowników zmian w Kodeksie Pracy i innych ustawach dotyczących np. zasad wypłacania zasiłków chorobowych, opiekuńczych, porodowych, odpraw pieniężnych i innych.
5. Związek powinien stanowczo domagać się jak najszybszego ratyfikowania odpowiednich konwencji MOP dotyczących prawa pracy, oraz ochrony środowiska pracy przed czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, występującymi w procesie pracy.
6. W przedsiębiorstwach zatrudniających inwalidów i inne osoby niepełnosprawne Związek powinien wypracować w porozumieniu z Państwową Inspekcją Pracy sposób kontroli zatrudnienia, by uniknąć nieprawidłowości.

B - Związek wobec bezrobocia

1. Związek Zawodowy "Solidarność" zdecydowanie sprzeciwia się narastającemu bezrobociu, sprzeciw budzi też brak skutecznych aktywnych działań państwa skierowanych przeciw temu zjawisku.
2. Związek domaga się podjęcia natychmiastowych działań zmniejszających skutki bezrobocia poprzez organizowanie robót publicznych oraz stymulowanie i pomoc w rozwoju prywatnej przedsiębiorczości

3. Przeciwdziałając bezrobociu w ramach działań Związku należy dążyć do aktywizacji gospodarczej regionów wykorzystując kontakty parlamentowe posłów i senatorów "Solidarności" poprzez przyciąganie i oferowanie korzystnych warunków dla inwestycji zagranicznych i mieszanych.
4. Związek w zakładach pracy powinien przeciwstawić się zwolnieniom grupowym pracowników żądając od kierownictwa zakładów programów poprawy sytuacji ekonomicznej innymi metodami i środkami.
5. Władze związkowe powinny opracować wskazania dla Komisji zakładowych odnośnie negocjacji w sprawie zwolnień grupowych.
6. Działające przy Zarządach Regionów Związkowe Biura Pracy powinny otrzymać od Związków konkretne zadania i podlegać określonym ocenom.

C - Związek a prywatyzacja przedsiębiorstw

1. Związek Zawodowy "Solidarność" krytycznie ocenia brak jasnego programu prywatyzacyjnego. Prywatyzacja realizowana obecnie jest generalnie biorąc zła i nie przynosi spodziewanych korzyści ani pracownikom, ani społeczeństwu, ani gospodarce narodowej.
2. Związek domaga się egzekwowania i doskonalenia przepisów prywnych, których nagminne mijanie w procesach prywatyzacji prowadzi do rozgrabiania mienia społecznego i państwowego przez dawną nomenklaturę i nowe elity gospodarcze i polityczne. Korzyści osiągnięte nieprawnie powinny być szybko zwrócone a przestępcy ukarani.
3. Należy utrzymać prawo wybierania przez pracowników część członków rad nadzorczych w prywatyzowanych przedsiębiorstwach niezależnie od tego, kto jest właścicielem akcji czy udziałów.
4. Związek nie powinien rekomendować osób do składu rad nadzorczych w Jednosobowych Spółkach Skarbu Państwa.

4. Związek powinien określić celowość i zasady szkolenia przedstawicieli "Solidarności" do udziału w radach nadzorczych prywatyzowanych przedsiębiorstwach.
5. Tam, gdzie jest to możliwe, Związek powinien pomagać (stosując pomoc prawną i ekonomiczną) w przejmowaniu przedsiębiorstw lub części majątku przez pracowników.

III WARUNKI REALIZACJI ZADAŃ ZWIĄZKOWYCH.

A -- Fundusze Związku

1. Związek powinien dysponować odpowiednimi funduszami, by móc realizować swe statutowe zadania.
2. Przy utrzymaniu składki związkowej na poziomie 1% od płacy netto (bez podatku) Związek powinien przy Zarządach Regionów tworzyć i rozwijać działalność gospodarczą.
W tym celu Związek powinien opracować statut spółki, określić kierunki jej działania i zaproponować komisjom zakładowym zakup udziałów w celu zdobycia kapitału.
3. W ramach realizacji programu gospodarczego Związek powinien doprowadzić do powstania oddziału, filii lub co najmniej przedstawicielstwa Banku "Solidarności" - Chasse DTS.A., oraz przeanalizować celowość zakupu akcji prywatyzowanych przedsiębiorstw w celu stworzenia źródeł dochodu, w szczególności zakupu akcji Banku "Solidarności" - Chasse DT S.A.
4. Należy lepiej wykorzystać Fundację Gospodarczą NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska, powołać dla niej nową Radę Fundacji i uzyskiwać większe dochody dla Związku.
5. W ramach realizacji programów gospodarczych oraz inicjatyw podejmowanych przez związkowe organizacje gospodarcze Zarząd Regionu powinien nawiązać ścisłą współpracę z Fundacją "Dzieci Pińska". Tereny Republiki Białoruskiej zamieszkałe przez Polaków powinny być objęte programem szerokiej współpracy gospodarczej, kulturalnej i oświatowej, w której "Solidarność" winna znaleźć swoje miejsce.

B - Szkolenia Związkowe

1. Należy prowadzić systematyczne szkolenia kadr związkowych w celu wytworzenia bazy wykwalifikowanych działaczy i pracowników Związku.

C - Organizacja pracy

1. Zarząd Regionu powinien ściśle współpracować z Komisjami zakładowymi poprzez utrzymywanie możliwie najczęstszych kontaktów.
2. Szczególnie dużo uwagi należy poświęcić małym organizacjom związkowym w terenie.
Należy zapewnić im pomoc prawną i ekonomiczną poprzez delegowanie co najmniej raz w tygodniu na kilka godzin pracownika i ekonomisty do dyspozycji Terenowych Komisji Koordynacyjnych.

UCHWAŁY WZD NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA
DLA DELEGATÓW NA ZJAZD KRAJOWY NSZZ "SOLIDARNOŚĆ "

1. WZD NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA wnioskuje do ZJAZDU KRAJOWEGO NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" o przyjęcie zapisu następującej treści:

"KOMISJA KRAJOWA NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" powinna w trybie natychmiastowym wystąpić do RZĄDU RP o stworzenie i realizację programu gospodarczego warunkującego stabilizację i rozwój kraju. Realizację takiego programu warunkuje legislacja pakietu ustaw gospodarczo-ekonomiczno-prawnych. Tym samym Klub Parlamentarny NSZZ "Solidarność" zobligowuje się do działania na rzecz przeprowadzenia programowej debaty sejmowej, na której zostanie ustalona kolejność głosowań nad odpowiednimi ustawami pozwalającymi na realizację wspomnianego programu gospodarczego".

2. WZD NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA wnosi do KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" o przyjęcie następującej uchwały:

"Członkowie Klubów Parlamentarnych NSZZ "Solidarność" zobligowani są do dyscypliny klubowej i powinni realizować politykę Związku wypracowaną w uchwale programowej Zjazdu".

3. WZD NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA wnosi do KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" o przyjęcie uchwały następującej treści :

"Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" powoła KOMISJĘ NEGOCJACYJNĄ, której zadaniem będzie przeprowadzenie rozmów z RZĄDEM RP w sprawie wprowadzenia wszystkich wolnych sobót w ramach realizacji postulatów z sierpnia 1980 roku.

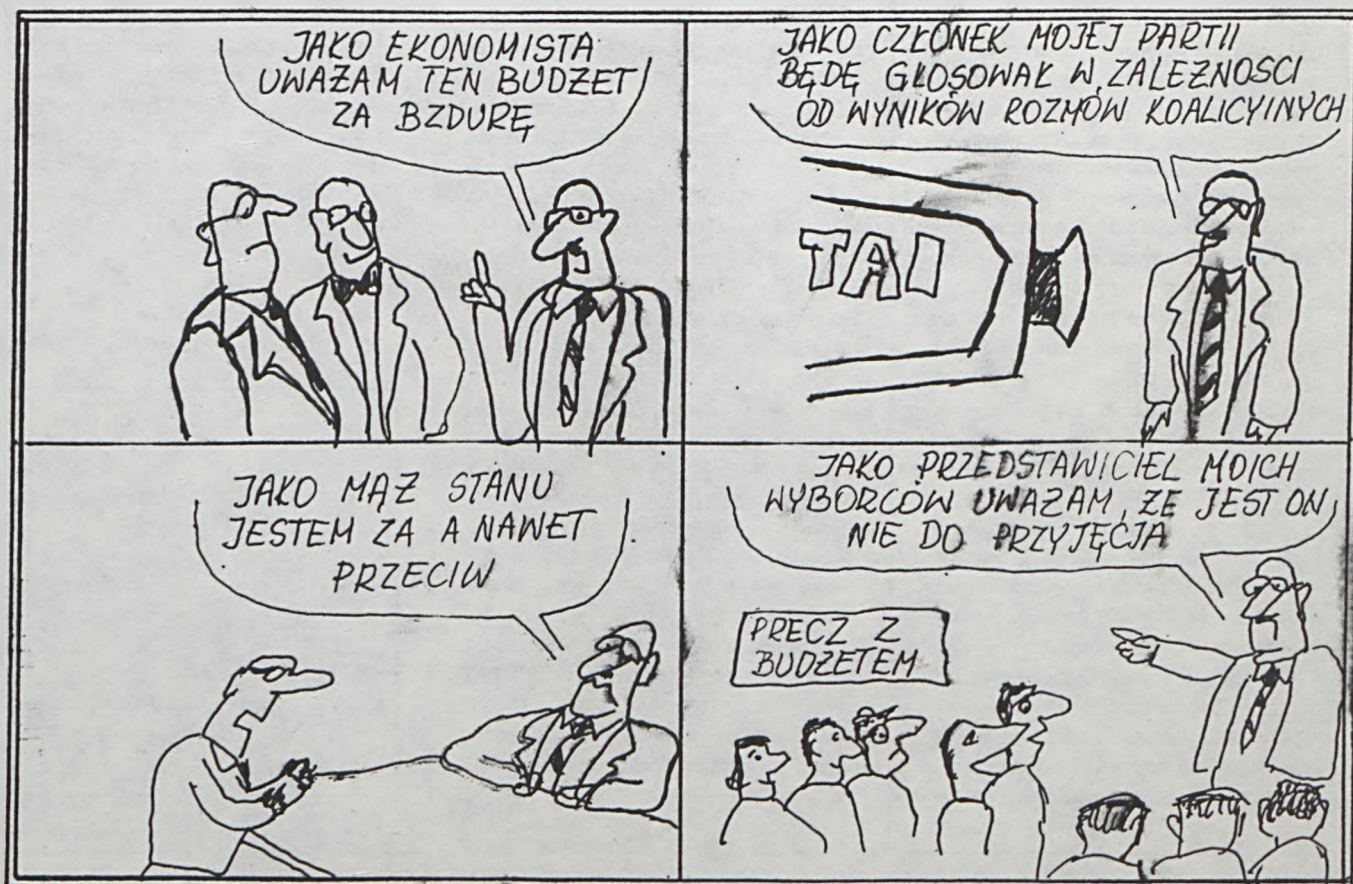
Jednocześnie jej zadaniem będzie doprowadzenie do zmiany zasady obliczania urlopu wypoczynkowego obejmującego wyłącznie dni robocze".

4. WZD NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA wnioskuje do KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" o podjęcie negocjacji z RZĄDEM RP w sprawie ujednoczenia systemu podatkowego dla jednostek gospodarczych sektora prywatnego i państwowego, z uwzględnieniem wyeliminowania "popiwku" .

5. WZD NSZZ "SOLIDARNOSĆ" ZIEMIA RADOMSKA wnioskuje do KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ "SOLIDARNOSĆ" zgodnie z par. 6 punkt 2 statutu ZWIĄZKU o podjęcie negocjacji z RZĄDEM RP w sprawie przeliczenia "koszyka socjalnego" urealnionego cenami bieżącymi z zagwarantowanie jego zmian w stosunku do "cen kroczących" kosztów utrzymania. Jednocześnie KOMISJA KRAJOWA powinna wynegocjować realną najniższą płacę krajową bez ubruttowienia.
6. WZD NSZZ "SOLIDARNOSĆ" ZIEMIA RADOMSKA wnioskuje do KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ "SOLIDARNOSĆ" o podjęcie wraz z SEKCJĄ KRAJOWĄ NSZZ "SOLIDARNOSĆ" SŁUŻBY ZDROWIA rozmów z RZĄDEM RP w sprawie wprowadzenia zmian normujących odpisy płacowe w zakresie systemu ubezpieczeń społecznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości powołania KAS CHORYCH oraz komunalizacji placówek służby zdrowia o ile funkcjonowanie i reorganizacja wprowadzi przejrzyste zasady ochrony zdrowia pracowników i ich rodzin.
7. W zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu i pomocy bezrobotnym WZD NSZZ "SOLIDARNOSĆ" ZIEMIA RADOMSKA postuluje do KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ "SOLIDARNOSĆ" o podjęcie rozmów z MINISTERSTWEM FINANSÓW, MINISTERSTWEM PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ oraz MINISTERSTWEM PRZEKSZTAŁCEN WŁASNOŚCIOWYCH w celu stworzenia podstaw prawnych dla wprowadzenia niskoprocentowych kredytów inwestycyjnych umożliwiających stworzenie i utrzymanie dodatkowych miejsc pracy. Ponadto należy wprowadzić program restrukturyzacji gospodarki narodowej dający w krótkim okresie czasu korzystne efekty ekonomiczne .

Z NADCHODZĄCYMI ŚWIĘTAMI
WIELKIEJ NOCY
WIELE RADOŚCI I POMYŚLNOŚCI
NA KAŻDY DZIEŃ,
SMACZNEGO ŚWIĄTECZNEGO
JAJKA ORAZ MOKREGO
DYNGUSA
ŻYCZY

ZARZĄD REGIONU
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
ZIEMIA RADOMSKA

KU PROFESJONALIZMOWI

Ostatnie dwa lata wskazują na to, że "Solidarność" jest mało skuteczną w działaniu. Jej notowania w odczuciu społeczeństwa idą do dołu. Polityka Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" doprowadziła do tego, że działalność Związku w zakładach pracy ograniczyła się w zasadzie do pobierania składek członkowskich.

Trudno jest poderwać ludzi do działalności społecznej, coraz trudniej o quorum na zebraniach związkowych.

Myśleliśmy, że Komisja Krajowa otrząsnęła się z marazmu, kiedy pod naciskiem Regionów i Komisji Zakładowych ogłosiła ogólnopolski strajk ostrzegawczy (13.01.) w odwet za podwyżkę cen na nośniki energii. Niestety kunktatorska polityka działaczy Komisji Krajowej wzięła górę. Wycofano się z uchwały nr. 204, a podwyżki weszły w życie.

W niedługim czasie podwyższono ceny na paliwa płynne. Na okrasę Rząd zafundował nam kolejną podwyżkę cen na nośniki energii, a w dniu święta ludzi pracy (1.05) mają wzrosnąć o 100% opłaty czynszów w mieszkaniach kwaterunkowych i zakładowych. Rada Ministrów zaplanowała również obciążenie niektórych zasiłków rodzinnych i wprowadzenie podatku obrotowego od określonych towarów przemysłowych i art. spożywczych. Wszystko to odbywa się przy wysokiej recesji, bankructwach zakładów pracy, wzroście bezrobocia.

Związek zawodowy jako jedną ze swoich powinności ma obronę godności i interesów pracowników. Jednak mimo zdecydowanych sprzeciwów ogólnych związkowych, mimo uchwał i oświadczeń słanych do KK, "czapa" Solidarności nie zmieniła swej polityki i nie podjęła zdecydowanych działań w celu zahamowania drastycznego spadku poziomu życia rodzin pracowniczych i bezrobotnych. Prowadzone przez związek negocjacje w zespołach problemowych nie przynoszą żadnych efektów. Na nic zdają się regionalne akcje protestacyjne. Zakłady upadają, wzrasta bezrobocie (do końca br. 3,2 mln.)

Wszyscy pamiętamy parasol z napisem "Solidarność".

Działania dwóch poprzednich ekip rządowych nie poprawiły sytuacji rodzin pracowniczych. Dziś większość z nich by

przeżyć od pensji do pensji (jeżeli je otrzyma) rezygnuje z opłat za mieszkanie, światło itp. Palec wskazujący niezadowolonego społeczeństwa kieruje się na Związek "Solidarność" jako na inicjatora i główny motor zmian w kraju, które nie zadawalają społeczeństwa, a "Solidarność" powoli przestaje za zmianami tymi nadążać.

Jednym z głównych tego powodów jest odejście znacznej grupy działaczy i ekspertów do polityki i administracji państwowej. Dziś są oni naszymi bezwzględnie przeciwnikami. Nie przygotowaliśmy na czas ich zastępców, odczuwamy brak doradców. Główna broń "Solidarności" jaką były strajki, w obecnej sytuacji nie przynosi dużej skuteczności (przemysł lotniczy). Dramatyczne formy strajku jakimi są głodówki przyniosły minimalny sukces protestującym. Strajk przestał być receptą na sukces. Głównym środkiem działania Związku powinny być negocjacje, a w razie wyczerpania możliwości strajk generalny całej branży, regionu czy kraju.

Czy Związek jest przygotowany do negocjacji? Czy ma w swoich szeregach fachowców od przekształceń własnościowych, ekonomistów, prawników itd.? Niestety nie. Jeśli są to ich nie znamy. Co jest przyczyną, że pomimo apeli i próśb intelektualistów nie kwapią się do pracy dla "Solidarności"?

Prawda jest smutna, nie jest to już 1980 czy 1988 rok, nie ma totalitarnej władzy a Związek jest zbyt biedny na zatrudnianie wybitnych fachowców. Nie może sobie na to pozwolić ani Komisja Krajowa, ani Zarząd Regionu. W stanie wojennym Zarząd Regionu urtacił cały majątek, którego jeszcze nie odzyskał.

Nie najlepsza gospodarka finansowa poprzedniego Zarządu Regionu sprawiła że zastaliśmy finanse Związku prawie na granicy wypłacalności. Podjęliśmy działania zmierzające do zmiany tego stanu: minimalizacja zatrudnienia pracowników administracyjno-technicznych, prace interwencyjne, próby prowadzenia działalności gospodarczej (zabójstwo spółki). Skuteczne interwencje w zakładach pracy, szeroka informacja i wiele innych pozytywnych działań - mamy nadzieję pomogą w odzyskaniu zaufania wśród członków Związku i Komisji Zakładowych. Regularny spływ składek

członkowskich do ZR i gospodarski nią obrót powinny pozwolić na korzystanie z pomocy ekspertów i biur konsultacyjno-negocjacyjnych. "Solidarność" miałaby doradców, którzy stanowiliby zaplecze merytoryczne Związku. W niedługim czasie można by było przeszkolić nowe kadry działaczy związkowych świadomych swych praw i obowiązków.

Obracany mądrze kapitał Związku powinien zaowocować utworzeniem funduszu strajkowego (w tej chwili nie istnieje), funduszu szkoleń ogólnozwiązkowych, prasy związkowej czy pomocy dla bezrobotnych poprzez kursy przekwalifikowania zawodowego.

Było by to przejście do prawdziwej profesjonalnej działalności Związku opartej na fachowej wiedzy działaczy. Takie działanie automatycznie powinno postawić Związek w innej pozycji w stosunku do Rządu, administracji państwowej i pracodawców.

Wiemy, że mimo wielu porażek "Solidarność" jest nadal groźną i najpoważniejszą siłą mogącą włączyć sprawy w swoje ręce.

Wie o tym Rząd, wiedzą urzędnicy państwowi, dyrektorzy, partie polityczne i w ich interesie jest żeby "Solidarność" była rozbita, słaba finansowo i ośmieszana.

Dobiegła końca kadencja władz związkowych. Niemał w 75% zmieniono składy Zarządów Regionów. Pod koniec maja Krajowy Zjazd Delegatów wybierze nową Komisję Krajową. Miejmy nadzieję, że znajdą się w niej ludzie, którzy będą wypieścić zadania statutowe Związku i podejmą działania zmierzające do profesjonalizmu Związku. Tylko czy zdążymy na czas? ...

Sekretarz ZR
NSZZ "Solidarność"
Zbigniew Cebula.

SKLEP SPÓŁKI "RAGOS"
ul.1905 Roku 1/9
(w pobliżu ul. Młodzianowskiej)
oferuje:

-maszyny do szycia 2-go gat.
(atrakcyjna cena) w wolnej sprzedaży
-maszyny do pisania
-lodówki "Silesja"
-pralki automatyczne "Diana" i "Luna"
-pralki półautomatyczne
-zamrażarki szufladkowe
-wzrostki
-komplet meblowy "Ostojka" na rały
-zeszawy młodzieżowe, biurka

Ceny konkurencyjne
SERDECZNIE
ZAPRASZAMY

W związku z podwyżkami cen energii i gazu od 1 kwietnia 1992r. KZ NSZZ "Solidarność" oraz jej członkowie, wyrażamy wielkie oburzenie na arogancję władzy; nie liczenie się z ludźmi pracy, a liczenie się z Funduszem Walutowym.

Władza podnosi podatki ściągane z ludzi pracy, opłaty oraz ceny na różne artykuły - co jest nie do udźwignięcia - a sama nawet w najniższym stopniu tych ciężarów nie doświadcza.

Jesteśmy oburzeni, ponieważ ta władza miała być nasza.

W rzeczywistości jest tak, jak z władzą komunistyczną. Tamci byli na usługach ZSRR, a ci na usługach Funduszu Walutowego.

Obecna władza podnosi ceny do wysokości cen światowych, tylko że my robotnicy obecnie wydajemy na opłaty za energię, gaz i czynsz ponad 70 % pensji.

Pytamy więc, czy światowy robotnik wydaje tyle samo ?

Przez ostatnie dwa lata zwalali wszystkie niepowodzenia na komunistów. To jest nieprawda. Jeżeli

PROTEST

komuniści im przeszkadzali, to obecna władza nie robiła nic, aby temu zapobiec, ponieważ trwa walka o stołki, a nie o dobro Rzeczypospolitej Polskiej i ludzi pracy.

Zapomniał Pan Prezydent, że tylko dzięki robotnikowi piastuje ten urząd.

Teraz zamiast totalitaryzmu wprowadzają nam nędzaryzm.

Za ich pozwoleniem powstają afery na niespotykaną skalę, to oni są odpowiedzialni. To jest po prostu bandytyzm. Jak oni śmiają się deklarować, że są wierzącymi chrześcijanami. Nie ma nic gorszego od swojego.

KZ "Solidarność" oraz jej członkowie domagają się od Regionu NSZZ "S" Ziemia Radomska działań w obronie ludzi pracy.

Należy zobowiązać KK NSZZ "Solidarność" do form protestu ze strajkiem generalnym włącznie. Władza, która gnębi ludzi pracy, nie może mieć ich poparcia.

Domagamy się pociągnięcia do odpowiedzialności za ten stan rzeczy; za niszczenie polskiej gospodarki, za nędzę polskich rodzin - rządu Tadeusza Mazowieckiego, Jana Krzysztofa Bieleckiego oraz rządu Jana Olszewskiego.

Proponowalibyśmy, aby członkowie rządu otrzymywali pensje równe przeciętnej krajowej i ani grosza więcej. Wtedy być może i oni doświadczyliby niedostatku, a co więcej zaczęli realnie myśleć i rządzić.

My robotnicy oraz rolnicy jesteśmy najbardziej przez naszą władzę gnębieni.

Wstydzimy się, że na nią głosowaliśmy. Jesteśmy oszukani.

Komisja Zakładowa NSZZ "S"
Przedsiębiorstwa Usług
Budowlanych Transportowo-
Sprzętowych w Radomiu

/ protest przesłano na ręce KK NSZZ "S" /

FUNDACJA GOSPODARCZA

podaje szczegółowe informacje o organizowanych kursach:

* prowadzenie ksiąg przychodów i rozchodów

w trakcie szkolenie omówione będą również różne rodzaje podatków oraz jak wypełniać comiesięczną deklarację dla Urzędu Skarbowego. Zapewniamy niezbędne materiały. Najbliższy termin szkolenia 22 i 23 kwietnia, w godz. 14⁰⁰ - 17⁰⁰. Koszt - 290 tys. zł.

* przedwakacyjny podstawowy kurs języka angielskiego

(40 godzin) - dla osób zamierzających wyjechać w celach turystycznych (lub innych). Zakres kursu obejmuje podstawowe zwroty i niezbędne dialogi do porozumienia się za granicą (np. na dworcu, w sklepie, przy nawiązywaniu kontaktów).

Jeśli chcesz się pewniej czuć w czasie wakacyjnego pobytu za granicą. skorzystaj z tej szansy !

Ilość miejsc ograniczona. Czas szkolenia: maj i czerwiec (spotkania 2 razy w tygodniu). Koszt szkolenia - 950 tys. zł.

* kurs sekretarek - termin 4-9 maja

Zajęcia codziennie od 8 - 14tej. W programie m.in.:

- organizacja pracy sekretariatu,
- technika biurowa + wykorzystanie komputera,
- wzory korespondencji w j.angielskim,
- podstawy j. angielskiego (kontakty telefoniczne i osobiste),
- "image" sekretarki
- porady praktyczne psychologa i kosmetyczki
- wykład na temat " Sekretarki na Zachodzie"
- oraz udział w Pokazie Mody Kolekcji B.F.Hanaocki.

Termin zgłoszeń do końca kwietnia. Koszt - 960 tys. zł.

* kursy komputerowe - 24 godz.

zakres kursu: system operacyjny DOS, pakiet Norton Commander, Xtree oraz Egytor Tekstu.

W grupach 10-cio osobowych, ćwiczenia praktyczne przez 24 godz. po 2 osoby przy komputerze.

Przewidywany koszt do 800 tys. zł. Planowany termin: maj i czerwiec

* szkolenie dla przedstawicieli Komisji Zakładowych NSZZ "S" i Rad Pracowniczych.

W programie: interpretacja ustaw o przedsiębiorstwach, o prywatyzacji oraz o Związkach Zawodowych.

Także - technika negocjacji - ćwiczenia.

Termin: 29 i 30 kwietnia 1992r.. **Początek: 29.04.92**

godz. 10-ta. Miejscem szkolenia jest Ośrodek Szkoleniowy w Siczkach. Koszt uczestnictwa - 600 tys. zł- obejmuje zakwaterowanie i wyżywienie. Zgłoszenia i opłaty do 27.04.1992 r.

Istnieje możliwość uczestnictwa w szkoleniu bez zakwaterowania i wyżywienia - koszt. 400 tys. zł.

Komisje Zakładowe NSZZ "Solidarność" proszone są o odbiór ankiet, wyniki których posłużą do lepszej organizacji pracy Zarządu Regionu.

Termin składania wypełnionych ankiet : do 30 kwietnia

RADA FUNDUSZU DLA BEZROBOTNYCH na zebraniu w dniu 4 kwietnia br. przydzieliła zapomogi 18 członkom "Solidarności", pozostającym na zasiłku dla bezrobotnych - na ogólną kwotę 3,6 mln złotych.

UPRAWNIENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W STOSUNKACH PRACY

Współdziałanie związków zawodowych z organami samorządu załogi.

Współpraca z organizacjami samorządowymi załogi wynika wprost z zakresu działania związków zawodowych. Związek zawodowy zajmuje stanowisko wobec organu samorządu w sprawach dotyczących zbiorowych interesów i praw pracowniczych, w tworzeniu korzystnych warunków pracy, bytu i wypoczynku.

Realizacja tych uprawnień wymaga ścisłej współpracy pomiędzy organizacjami związkowymi, a działającymi w zakładzie organami samorządu załogi oraz kierownikiem zakładu pracy. Pracodawca i organy samorządu nie mogą uchylić się od takiej współpracy, w przeciwnym razie utrudnialiby wykonywanie działalności związkowej zgodnie z przepisami ustawy. Takie działanie zagrożone jest karą grzywny.

Podstawą współpracy rady pracowniczej przedsiębiorstwa ze związkami zawodowymi ma być wzajemne porozumienie, przy czym współpraca ta nie musi opierać się wyłącznie na formalnym porozumieniu.

Porozumienie może przewidywać różne formy współpracy, od wymiany informacji o działalności stron porozumienia, po współpracę opartą na współdziałaniu zespołów lub komisji rady pracowniczej z podobnymi zespołami związków zawodowych.

Zakres przedmiotowy współpracy rady pracowniczej ze związkami zawodowymi dotyczy spraw z zakresu zbiorowych stosunków pracy, należących do kompetencji stron porozumienia, a przede wszystkim do kompetencji stanowiących rady pracowniczej. Współpraca powinna się zamykać w dozwolonych granicach, w jej następstwie nie może dojść do przekazania części uprawnień rady na rzecz związku lub do podjęcia wspólnej uchwały przez współpracujące strony w sprawie należącej do wyłącznych uprawnień organu samorządu załogi.

Związki zawodowe nie powinny uchylać się od podejmowania współpracy z radą pracowniczą. Poprzez taką współpracę organizacje związkowe wywierają wpływ (opiniodawczy) na decyzje organu zarządzającego przedsiębiorstwem i w ten sposób właściwie reprezentują interesy ogółu pracowników.

Wspólny obszar zainteresowań i działań nie może jednak przesłonić interesów związków zawodowych i rady pracowniczej, a współpraca o której mowa, w niczym nie ogranicza niezależności rady pracowniczej i organizacji związkowej.

Jeżeli uchwały lub decyzje organów przedsiębiorstwa dotyczą spraw wchodzących w zakres działania związków zawodowych, przed ich podjęciem organy te zobowiązane są umożliwić związkowi zawodowemu zajęcie stanowiska z zastosowaniem następujących zasad:

- Organ przedsiębiorstwa powinien zawiadomić na piśmie zakładową organizację związkową o każdej zamierzonej uchwale (decyzji) - z podaniem jej zakresu przedmiotowego.
- Zakładowa organizacja związkowa podejmuje pisemną uchwałę, w której wyraża swoje stanowisko. Prawo nie przewiduje terminu w którym związki zawodowe powinny wyrazić swą wolę. Należy więc przyjąć, że związek powinien zrobić to niezwłocznie, tj. w możliwie krótkim czasie.
- Organ przedsiębiorstwa podejmuje uchwałę (decyzję) po zapoznaniu się ze stanowiskiem organizacji związkowej, przy czym wcale nie musi tego stanowiska

respektować. W tym zakresie udział związków ma charakter opiniodawczy.

Zakresem konsultacji ze związkami zawodowymi objęte są uchwały dotyczące następujących spraw:

- statutu przedsiębiorstwa
- podziału wygosparowanego dochodu przedsiębiorstwa na fundusze oraz ustalania zasad ich wykorzystania
- podziału zysku przeznaczonego dla załogi
- wieloletnich i rocznych planów przedsiębiorstwa
- inwestycji
- zakładowego budownictwa mieszkalnego i socjalnego
- klubów techniki i racjonalizacji
- regulaminu pracy w przedsiębiorstwie.

Współdziałanie rady pracowniczej ze związkami zawodowymi jest przewidziane także przy uchwalaniu regulaminu pracy przedsiębiorstwa państwowego. Regulamin uchwalany jest przez radę pracowniczą na wniosek dyrektora, po uprzednim uzgodnieniu treści z zakładową organizacją związkową. W tej kwestii związek zawodowy nie podejmuje wspólnej decyzji, uczestniczy jedynie z głosem stanowczym w jej wydaniu przez inny podmiot. To zaś oznacza, że regulamin wydany z pominięciem związków lub nie respektujący stanowiska związkowego jest ważny, a organizacja związkowa ma prawo podjąć działania interwencyjne.

Współdziałanie związkowe, ale już z głosem opiniodawczym jest przewidziane przy sprawowaniu przez radę pracowniczą kontroli przestrzegania norm pracy oraz dyscypliny pracy i płac, a także przy projektowaniu połączenia, podziału lub likwidacji przedsiębiorstwa. Podejmując uchwały w tych sprawach, rada pracownicza lub organ założycielski nie są związane merytorycznym stanowiskiem związków, mają jednak obowiązek zapoznania się z tym stanowiskiem. Jeżeli podmioty te pozbawią związki możliwości współdziałania, zakładowe organizacje związkowe mogą podjąć działania interwencyjne.

Bezrobocie w województwie

Na dzień 31 marca 1992 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w biurach pracy wynosiła: 42.579 osób (w tym 20.472 kobiety) - co stanowi 10,9 % wszystkich czynnych zawodowo w województwie.

Najwięcej bezrobotnych przypada na Radom - 15.868 osób - co stanowi 13,3 %.

Biorąc pod uwagę stopę bezrobocia (stosunek bezrobotnych do czynnych zawodowo), **największe** bezrobocie występuje w: Iłży - 18,8 %, Szydłowcu - 13,7 %, Pionkach - 13,6 %, Przysusze - 11,1 %; **najmniejsze**: w Grójcu - 5,8 %, Białobrzegach - 6,5 %, Lipsku - 7,1%.

Stosunkowo niewielki procent stanowiły zwolnienia grupowe. Objęły one 18 % zwalnianych, co stanowi 7509 osób pozbawionych pracy przez 72 zakłady.

Liczną grupę wśród bezrobotnych stanowią absolwenci - 5.022 osoby, w tym absolwenci szkół zawodowych - 3.114, liceów ogólnokształcących - 607, szkół wyższych - 201.

Biura pracy na ostatni dzień marca zarejestrowały 347 ofert pracy, w tym 261 na stanowiska robotnicze.

Od 1 stycznia do 31 marca br. skierowano do pracy 680 osób, w 132 przypadkach były to prace interwencyjne.

/ opr. na podst.inform. Woj.Biura Pracy/